

รธน. มาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗ วรรคสอง

พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมายที่ว่าหากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำผิดของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นแล้ว มิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม กฎหมายให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ตามมาตรา ๖๘ และในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารองหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ มีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมโดยใช้วิธีการเพื่อให้ตนเองได้รับเลือกตั้ง ทำให้ผู้ถูกร้องได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น เป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ประกอบมาตรา ๒๓๗ วรรคสอง จึงสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะกระทำความผิด เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๘ วรรคสี่

ย่อโดย นางสาวรัชชญา สิงหา
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายอรรถวุฒิ รัตนสุภา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๒

นางสาวปิยดา บุญเรืองขาว
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๑

หมายเหตุ

(๑) คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๕๑ และที่ ๑๙/๒๕๕๑ วินิจฉัยทำนองเดียวกัน

(๒) ตรงตามคำวินิจฉัยและอ้างเช่นเดียวกับคำวินิจฉัยที่ ๑๘/๒๕๕๑